

CONCEPT ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Gemeente Harlingen

10 juli 2024

Per saldo persoonlijker

Independent Member of
PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Aan het raad van de gemeente Harlingen
T.a.v. de heer K.J. de Regt, griffier
Postbus 10000
8860 HA HARLINGEN

Behandeld door: Sietse Hofsteenge
Ons kenmerk: 2024
Datum: 10 juli 2024

Geacht bestuur,

In opdracht van uw raad hebben wij de jaarrekening 2023 gecontroleerd. U heeft onze opdracht bevestigd door middel van ondertekening van een (jaarlijks terugkerende) opdrachtbevestiging met daarin een aantal formele aspecten in relatie tot onze opdracht en de communicatie daarover. Hierbij ontvangt u het accountantsverslag naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden. Naast dit verslag ontvangt u van ons de controleverklaring alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring dateren wij op 10 juli 2024, de datum wanneer de jaarrekening in de raad wordt vastgesteld.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om uw raad te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Met vriendelijke groet,

Eshuis Registeraccountants B.V.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Stand van zaken invoering rechtmatigheidsverantwoording

Zoals we eerder aan u gerapporteerd hebben, heeft het rijk besloten dat met ingang van 2023 niet langer de accountant maar het college van burgemeester en wethouders verantwoording aflegt en een conclusie trekt over het rechtmatig handelen binnen de gemeente Harlingen.

Onze rol beperkt zich tot het toetsen of in de rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt behandeld in de bestuursverklaring en de toelichting daarop in de paragraaf bedrijfsvoering, de bevindingen, die voortvloeien uit de interne controles en anderszins zijn geconstateerd, getrouw zijn weergegeven.

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Inmiddels is bekend geworden dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat houdt snelle aanpassing van de regels tegen.

Inmiddels is, na intensief overleg tussen NBA, BZK en de AFM op 12 april 2024 Audit Alert 48 door de NBA, onze beroepsorganisatie, gepubliceerd. Deze Alert geeft, rekening houdend met de imperfecte wetgeving, houvast voor het afronden van uw rechtmatigheidsverantwoording en onze oordeelsvorming daarover. Daarmee is mogelijke vertraging in de afronding van de controle, die is voorzien voor 10 juli 2024, niet langer aan de orde.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Inhoudsopgave

1. De hoofdlijnen van onze controle	5
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie.....	7
3. Resultaat en weerstandsvermogen	8
4. Controlebevindingen.....	10
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen	19
6. Verplichte rapportageonderdelen.....	21
7. Afsluiting	25
BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2023 GEMEENTE HARLINGEN	26

CONCEPT

1. De hoofdlijnen van onze controle

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring over de getrouwheid van de cijfers in de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Op pagina 137 van de jaarrekening treft u de bestuursverklaring aan. Dit is een voorgeschreven tekst. In de waarderingsgrondslagen beschrijft u de kaders en in de paragraaf bedrijfsvoering gaat u in op de bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. Onderdeel van onze controle blijft de getrouwheid en de rechtmatige besteding van de specifieke uitkeringen.
Resultaat 2023 en vermogenspositie	Over 2023 is een resultaat gerealiseerd van € 9,2 miljoen positief. Over 2022 is een positief resultaat gerealiseerd van € 7,4 miljoen. Het totale eigen vermogen ultimo 2023 komt ultimo uit op € 42,8 miljoen (ultimo 2022: € 38,3 miljoen). Dit betekent een solvabiliteit van 44% (ultimo 2022 was dat 36%).
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2023 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.
Controleverschillen	In het hoofdstuk Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen hebben wij een overzicht opgenomen van de niet gecorrigeerde controleverschillen.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de jaarrekeningcontrole geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. In onze managementletter van 20 december 2023 hebben we onze bevindingen uit de interim-controle meer in detail beschreven.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik. De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties. Verderop in het verslag zullen wij hier op ingaan.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen, voorzieningen en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en de door u gekozen methoden zijn aanvaardbaar.

- Inhoudsopgave
- [Hoofdlijnen van onze controle](#)
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Dataveiligheid en IT	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. Voor onze verdere details omtrent dataveiligheid en IT, verwijzen wij naar de management letter 2023.
Bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording	Met ingang van 2023 geven wij alleen een oordeel omtrent de getrouwheid en niet meer een separaat oordeel omtrent de financiële rechtmatigheid. Het college heeft hierover zelf gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt onder ons rechtmatigheidsoordeel. Wij hebben geen andere bevindingen dan door u zelf in de jaarrekening opgenomen. Zie voor verdere details hoofdstuk 'Controlebevindingen'.
Verplichte rapportering over fraude en continuïteit	Op grond van de beroepsvoorschriften voor accountants dienen wij sinds het boekjaar 2022 in onze controleverklaring actief te rapporteren over de werkzaamheden die wij doen met betrekking tot deze onderwerpen. Daarbij is het belangrijk dat de gemeente zelf ook een analyse maakt en een standpunt inneemt met betrekking tot de mate waarin de risico's in beeld zijn, maatregelen zijn getroffen om de risico's te verkleinen en wat de beoordeling is over eventuele resterende risico's. U hebt deze beide onderwerpen meegenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat de passages in de controleverklaring zijn toegevoegd op grond van wettelijke verplichtingen en niet omdat we specifieke bevindingen hebben.
Verantwoording specifieke uitkeringen	Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole die hierover regels bevat. De gemeente Harlingen kent diverse specifieke uitkeringen. Het aantal neemt de laatste jaren snel toe. De financiering van gemeenten wordt meer en meer incidenteel. De verantwoordingsdruk en controledruk nemen toe. De verplichte tabel waarin wij onze bevindingen moeten rapporteren is in de bijlage opgenomen. Wij hebben bij de voor u van toepassing zijnde specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringstoleranties voor SiSa overschrijden.

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- **Bestuurlijke afhandeling en publicatie**
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: Het college van burgemeester en wethouders behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken. De gemeenteraad behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan de raad en de vergadering waarin de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken de gemeente in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Openbaarmaking

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die is gedateerd op 10 juli 2024, de datum van de behandeling in de raad. Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden. Het is niet toegestaan de origineel getekende verklaring openbaar te maken.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken dit te herstellen, bijvoorbeeld door de jaarstukken van het internet af te halen, dan wel de fysieke verspreiding ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

3. Resultaat en weerstandsvermogen

3.1 Resultaat 2023

U hebt het boekjaar 2023 afgesloten met een positief resultaat van € 9,2 miljoen. De begroting na wijziging sluit op 0. Het boekjaar 2022 heeft u afgesloten met een positief resultaat van € 7,4 miljoen. Het positieve resultaat is als “gerealiseerd resultaat” afzonderlijk zichtbaar in de balans.

Een resultaat is het verschil tussen het totaal aan baten enerzijds (bij u over 2023 € 77,0 miljoen) en het totaal aan lasten van € 72,5 miljoen). Dat komt bij u neer op € 4,5 miljoen.

Daarnaast heeft uw raad goedkeuring verstrekt aan een aantal mutaties op de reserves. Het saldo van de dotaties en de onttrekkingen komt uit op € 4,7 miljoen. De som van het saldo van de baten en lasten (€ 4,5 miljoen) en deze mutaties (€ 4,7 miljoen) is het jaarrekeningresultaat 2023 uitgekomen op € 9,2 miljoen. Het werkelijke resultaat is € 9,2 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste afwijkingen, waaronder een vrijval van de reservering van € 2,0 miljoen, heeft u toereikend toegelicht in uw jaarstukken.

Bij de analyse van uw positieve resultaat over 2023 blijkt dat incidentele factoren een belangrijke rol hebben gespeeld. In de Inleiding op het jaarverslag is op hoofdpijnen toegelicht hoe het resultaat tot stand is gekomen.

3.2 Vermogenspositie

De ontwikkeling van uw vermogenspositie hebben we in onderstaande tabel weergegeven in zowel een solvabiliteitspercentage als in een absoluut bedrag. Hoewel het hebben van een stevige vermogenspositie niet uw primaire doelstelling is, heeft eigen vermogen ook een functie als financieringsmiddel voor activa en het genereren van liquiditeit voor transacties. Een minimumbuffer is dan ook wenselijk.

De positieve resultaten brengen een toename van het eigen vermogen en een toename van de solvabiliteit met zich mee. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is uitgebreid ingegaan op de risico's die de gemeente signaleert en het daarvoor benodigde en beschikbare weerstandsvermogen. Zou u besluiten om een deel van het gerealiseerde resultaat toe te voegen aan de algemene reserve, dan zou daarmee het weerstandsvermogen verder versterkt worden.

In het navolgende overzicht vatten we uw vermogenspositie samen, zowel vanuit de balans als vanuit uw exploitatie (bedragen * € 1.000).

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Vermogenspositie	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Algemene reserve	12.573	10.799	12.583
Bestemmingsreserves	21.056	20.107	18.731
Gerealiseerd resultaat	9.178	7.412	2.264
Totaal eigen vermogen	42.807	38.318	33.578
Solvabiliteit in %	44	36	31

Uit de jaarrekening blijkt dat u zelf van mening bent dat uw vermogenspositie en uw begroting voor 2024 voor de komende tijd voldoende waarborgen bieden als het gaat om de continuïteit van uw organisatie. Eveneens heeft u aangegeven dat er geen sprake is van besluiten tot significante taakwijzigingen binnen uw gemeente.

CONCIE

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

4. Controlebevindingen

4.1. Algemeen

In onze managementletter 2023 hebben we gemeld dat de interne beheersing binnen uw gemeente voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Interne beheersing is bij u belangrijk en u hebt een professionele interne controlestructuur opgezet. U staat open voor advies, maar maakt daarbij wel uw eigen afwegingen en dat is terecht. Die conclusie is bij de jaarrekeningcontrole niet veranderd.

De eisen aan de interne beheersing bij decentrale overheden nemen zowel maatschappelijk gezien als vanuit het accountantsvak steeds verder toe. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft u gebruikt om risico's, beheersmaatregelen, de uit te voeren controles en de restrisico's nog beter met elkaar te verbinden. De uitgevoerde controles leiden niet alleen tot een onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording maar ook tot meer inzicht in de kwaliteit van processen.

In de management letter hebben wij aangegeven dat u ten tijde van de interim-controle nog niet klaar was om een deugdelijke rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Hierover hebben wij diverse gesprekken met u gevoerd en begin 2024 bent u hard aan de slag gegaan om onder andere een risicoanalyse op te stellen, de interne controles uit te voeren en hierover te rapporteren. In het volgende hoofdstuk 4.3 zullen wij hier verder op ingaan.

4.2 Specificatie aandachtspunten van de raad

Bij Eshuis is het gebruikelijk dat de raad gedurende het controleproces aandachtspunten kan meegeven voor onze controle. De raad heeft voor het controlejaar 2023 geen aandachtspunten meegegeven die niet al in onze controleaanpak zijn opgenomen.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf boekjaar 2023 neemt het college van de gemeente een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording geeft inzicht in hoeverre de gemeente rechtmatig heeft gehandeld. Waar de accountant voorheen een oordeel vormde over de getrouwheid én rechtmatigheid van de jaarverslaggeving, beperkt de accountant zich nu tot een oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording). De accountant geeft vanaf boekjaar 2023 geen afzonderlijk oordeel meer over de rechtmatigheid. Gedurende de interim-controle die in december 2023 plaatsvond hebben wij geconstateerd dat u achterliep ten aanzien van de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording. Hier hebben wij in de management letter 2023 over gerapporteerd en dit uitvoerig met u besproken. Wij hebben geconstateerd dat u begin 2024 aan de slag bent gegaan met onze adviespunten, wat heeft geresulteerd in een goede voortgang. Alhoewel u er nog niet bent, is er wel voldoende grondslag om tot een rechtmatigheidsverantwoording over het boekjaar 2023 te kunnen komen. Wij gaan hier in de volgende hoofdstukken verder op in.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

4.3.1 Kaderstelling en samenvatting

U heeft als gevolg van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording een aantal kaderstellingen geactualiseerd, maar nog niet alle. De controleverordening en het normenkader zijn geactualiseerd. De controleverordening is vastgesteld door de raad op 28 februari 2024. Het normenkader is vastgesteld door de raad op 31 januari 2024. De financiële verordening en het controleprotocol heeft u nog niet geactualiseerd. Wij adviseren u deze documenten in 2024 te actualiseren en daarin ook afspraken te maken over hoe om te gaan met begrotingsafwijkingen. De kadernota rechtmatigheid geeft aan dat “al dan niet tijdig” wordt bepaald door de ‘spelregels’ tussen de raad en het college over het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot. De kadernota rechtmatigheid adviseert om dit op te nemen in uw financiële verordening.

Uw verantwoordingsgrens en de rapportagegrens heeft u nog niet laten vaststellen door de raad. Wij hebben met u afgesproken dat u hiervoor een apart agendapunt opstelt bij de raadsvergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld. In uw interne notities, als ook in de paragraaf bedrijfsvoering, hebt u gewerkt met een verantwoordingsgrens van drie procent van de lasten, inclusief dotaties aan reserves, en een rapporteringgrens van 10% van de verantwoordingsgrens. Dat betekent een verantwoordingsgrens van € 2.261.000 en een rapportagegrens van € 226.000.

De totale onrechtmatigheid van € 666.000 blijft binnen de verantwoordingsgrens van drie procent en derhalve hoeft op basis van de kadernota niet ingegaan te worden op de bevindingen in de paragraaf bedrijfsvoering. U heeft er bewust voor gekozen om uitvoerig de bevindingen toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering, vanuit oogpunt van transparantie.

4.3.2 Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is een belangrijk toetsingscriterium, het heeft namelijk betrekking op het budgetrecht van de raad. De Kadernota 2023 geeft aan dat de financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. Uitgangspunt is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft.

Na het beoordelen van uw analyse met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid delen wij uw conclusies. U heeft een analyse gemaakt van de overschrijdingen op budgetniveau, binnen de programma's. Tot en met 2022 bevatte de Kadernota Rechtmatigheid een tabel met diverse mogelijkheden voor overschrijding van de begroting. Als overschrijdingen bijvoorbeeld te wijten waren aan open einde regelingen, gecompenseerd werden door niet begrote baten, dan wel passend binnen het door de raad vastgestelde beleid, dan hoefde de accountant dergelijke overschrijdingen niet mee te nemen in zijn oordeelsvorming.

De Kadernota 2023 en de interpretatie daarvan zoals die blijkt uit stellingnames van de Commissie BBV, is strenger dan voorgaande jaren. Alle overschrijdingen van de begroting tellen mee voor de vraag of de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens wordt overschreden. Dit geldt ook voor overschrijdingen met de achtergrond zoals hiervoor beschreven. Dat geldt zelfs als u hierover afspraken hebt gemaakt in de financiële verantwoording. Met andere woorden, de weging is strenger dan voorgaande jaren, ondanks dat de wetgever meermaals heeft aangegeven met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording geen inhoudelijke wijzigingen te beogen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

Kortgezegd in een voorbeeld. Stel uw verantwoordingsgrens is € 5 miljoen. Het totaal van de overschrijdingen van de begroting is € 6 miljoen. Voor € 4 miljoen betreft dit acceptabele afwijkingen, conform met de raad gemaakte afspraken. Dan moeten we nog steeds de totale € 6 miljoen afzetten tegen de grens (€ 5 miljoen dus) en niet de € 2 miljoen die niet acceptabel is. In dit voorbeeld kan de gemeente niet volstaan met een “schone” rechtmatigheidsverantwoording die beperkt blijft tot de standaard tekst, maar moet zij deze aangetroffen afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording opnemen.

Na het beoordelen van uw analyse met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid delen wij uw conclusies. U heeft een uitvoerige analyse gemaakt van de overschrijdingen op budgetniveau, binnen de programma's. De totale begrotingsonrechtmatigheid in de lasten komt uit € 288.000, dit betreft een overschrijding van de lasten op programma 'Veiligheid' en programma 'Economie'. De totale overschrijding op de investeringskredieten komt uit op € 36.000. Totale onrechtmatigheid op het begrotingscriterium komt hiermee uit op € 324.000.

4.3.3 Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen en/of voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratie bepalingen, normenbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte- en duur.

Belangrijke elementen met betrekking tot het voorwaardencriterium zijn de verstrekkingen in het sociaal domein, subsidies en de naleving van de aanbestedingsregels. De uitvoering van de wetgeving in het sociaal domein is overgedragen aan De Dienst, zodat de rechtmatigheid ten aanzien van deze geldstromen op het niveau van De Dienst ligt (net als voorheen). Wij hebben kennis genomen van uw interne controles. Wij constateren hier een uniforme aanpak, waarbij per proces in scope de financiële stromen inzichtelijk worden gemaakt, vervolgens wordt een inleiding gegeven, de relevante wet- en regelgeving uiteenzet gezet, waarna vervolgens wordt ingegaan op de risico's en de controle aanpak. Het uniforme memorandum wordt afgesloten met de bevindingen en aanbevelingen. Het aantal detailwaarnemingen per proces kan methodologisch verbeterd worden, waarbij naast omvang en risico inschatting ook rekening wordt gehouden met de restpopulatie in relatie tot uw verantwoordingsgrens. U heeft beperkte bevindingen geconstateerd bij het personeelsproces en omgevingsvergunningen. De totale onrechtmatigheden (€ 15.000) vallen zowel onder onze rapporteringstolerantie als uw eigen rapporteringstolerantie en derhalve gaan wij hier niet verder op in. U heeft ervoor gekozen om deze bevindingen wel op te nemen in uw totaalevaluatie en dit toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wij hebben uw analyse met betrekking tot Europees aanbesteden en de daaruit voortvloeiende conclusies beoordeeld. De analyse is uitgevoerd op de totalen per leverancier per jaar met een verdiepingslag naar de aard van de dienstverlening. Voor de inhuur van personeel doet u dit op basis van de uitgaven van de laatste vier jaar en op basis van CPV-code, maar voor de overige inkoop is deze verdieping niet aangebracht. Wij verwachten dat u periodiek een spendanalyse uitvoert, waarbij u de inkoop per crediteur en per inkoopcategorie in kaart brengt over een periode van vier jaar en analyseert of de inkoop voldoen aan de aanbestedingsregels. Ons advies vanuit de management letter 2023 blijft staan, om ook tussentijds een spendanalyse uit te voeren. De door u totaal geconstateerde onrechtmatigheden over boekjaar 2023 ten aanzien van Europees aanbesteden is € 342.000. Wij onderschrijven de geconstateerde onrechtmatigheden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

4.3.4 Misbruik & oneigenlijk gebruik

De Kadernota 2023 geeft de volgende definities aan voor misbruik & oneigenlijk gebruik. Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten rechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, door onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

U heeft een frauderisicoanalyse en een notitie Misbruik & oneigenlijk gebruik met de datum 7 november 2023. Het is belangrijk dat dit bekende documenten zijn in uw organisatie, die periodiek worden herijkt aan de hand van gesprekken in uw organisatie. De frauderisicoanalyse en de notitie Misbruik & oneigenlijk gebruik zijn beschrijvend van aard en weinig concreet. Daarnaast ontbreekt een duidelijke koppeling tussen deze documenten, uw interne controleplan en de uitgevoerde interne controles. Bij uw frauderisicoanalyse zouden we verwachten dat vanuit de inherente fraude risico's, afhankelijk van de kans en impact, u bepaalt of er voldoende waarborgen in de organisatie zijn of dat er aanvullende maatregelen moeten worden ingebouwd en dat deze maatregelen terugkomen in uw interne controles. Wij adviseren u aankomend jaar hiermee aan de slag te gaan. U heeft geconcludeerd dat er geen rechtmatigheidsbevindingen zijn ten aanzien van het criterium Misbruik & Oneigenlijk gebruik. In het licht van de procedurele invulling die de Kadernota 2023 aan dit onderwerp heeft gegeven kunnen wij het met u eens zijn.

Afsluitend concluderen wij dat voor boekjaar 2023 er een voldoende basis is voor het college om verantwoording te kunnen afleggen over de rechtmatigheid. U hebt daarvoor een inhaalslag moeten maken wat betreft de implementatie van interne controles. Aankomende jaren is het de uitdaging om de controles daadwerkelijk te gaan beleggen in de lijn, in plaats van bij de afdeling Financiën. Wij vragen u nadrukkelijk voor boekjaar 2024 onze adviespunten vanuit de management letter 2023 mee te nemen ten aanzien van de verdere implementatie en optimalisatie van het dossier rechtmatigheid. Zowel ten aanzien de risicoanalyse, controle aanpak, zichtbare aansluiting op stromen en balansmutaties als een consistente vastlegging zijn nog stappen te maken.

4.4 Het maken van schattingen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van (de waarde van) de materiële vaste activa, de voorraad grond/onderhanden werk grondexploitatie, de vorderingen en de kortlopende schulden en de noodzaak tot het treffen van voorzieningen. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u in de periode na afloop van het boekjaar de uitkomsten van de gemaakte schattingen evalueert. Op die manier maakt u beter inzichtelijk hoe schattingen in de praktijk zijn uitpakkt. Deze informatie kunt vervolgens gebruiken om de gehanteerde schattingsmethoden en uitgangspunten voor de komende jaren te verbeteren.

4.5 Grondexploitatie

In het kader van onze controle hebben wij de balanspost 'voorraden' geëvalueerd. Zoals bekend, heeft de Gemeente Harlingen geen eigen complexen bouwgrond in exploitatie. Onder de balanspost voorraden is een voorraad grond opgenomen die voorwaardelijk is verkocht aan een projectontwikkelaar. Deze voorwaardelijke verkoop houdt in dat de gemeente de grond levert aan de ontwikkelaar zodra deze een afnemer heeft gevonden, waarna de ontwikkelaar de grond doorverkoopt aan de uiteindelijke koper. Op dat moment vindt de betaling aan de gemeente plaats. Voor het nog niet voldane deel is een rentevergoeding overeengekomen.

Op de balans ultimo 2023 is een boekwaarde van afgerond € 1,0 miljoen aan nog te leveren voorraad opgenomen, een afname van €0,2 miljoen ten opzichte van de boekwaarde van € 1,2 miljoen ultimo 2022. Deze afname is het gevolg van verkopen door de ontwikkelaar aan derden. Wij hebben geconstateerd dat er ten opzichte van het voorgaande boekjaar vijf verkooptransacties zijn verantwoord, waardoor de voorraadpositie is afgenomen. Van deze vijf transacties vinden er vier hun oorsprong in 2022 en slechts één in 2023.

Wij willen u erop wijzen dat de projectontwikkelaar verantwoordelijk is voor het tijdig bekendmaken van verkooptransacties aan de gemeente. Dit brengt een risico met zich mee dat gedurende 2023 meer verkooptransacties hebben plaatsgevonden dan momenteel zijn verantwoord in de jaarrekening. Dit kan leiden tot een onjuiste weergave van de voorraadpositie per ultimo 2023.

Op basis van de beschikbare informatie, documentatie en de verwachtingen van de betrokkenen hebben wij ons oordeel gevormd over de balanswaardering van de voorraad grond. Hoewel wij geen aanwijzingen hebben gevonden die wijzen op materiële afwijkingen, raden wij aan dat de gemeente verdere stappen onderneemt om de communicatie en rapportage van verkooptransacties met de projectontwikkelaar te verbeteren. Dit kan bijdragen aan een nog nauwkeuriger en betrouwbaarder balansbeeld in toekomstige verslagjaren.

4.6 Sociaal domein: verantwoordelijkheden bij De Dienst

De grote decentralisaties uit 2015, waardoor gemeenten de verantwoordelijkheid hebben voor het hele sociaal domein, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet en Participatiewet, leggen al jaren een fors beslag op de gemeentelijke organisatie en de gemeentelijke financiën. Ook op het gebied van verantwoording en controle komt dit onderwerp de laatste jaren

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

steeds terug in veel gemeentelijke jaarrekeningen, alsmede in de oordelen en rapportages van de accountants daarbij.

De gemeente Harlingen heeft de taken en verantwoordelijkheden inzake de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet overgedragen aan de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noord West Fryslân (De Dienst). De verantwoordelijkheid voor de rechtmatige uitvoering van genoemde wetten in het Sociaal Domein ligt bij De Dienst.

Voor de gemeente Harlingen is voor deze taken 'slechts' sprake van een bijdrage aan een verbonden partij. Wij hebben geconstateerd dat de verwerking van deze bijdrage in de jaarrekening van de gemeente Harlingen aansluit op de voorlopige afrekening van de Dienst over 2023. Eventuele onregelmatigheden ten aanzien van rechtmatigheid komen naar voren in de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur in de jaarrekening 2023 van De Dienst. Op basis van de zogenoemde retrospectieve review hebben wij vastgesteld dat er geen materieel verschil is tussen de voorlopige afrekening van de Dienst 2022 en de definitieve afrekening 2022, en derhalve kunnen wij ons vinden in uw keuze om te steunen op de voorlopige afrekening 2023.

4.7 Voorzieningen

De totale voorzieningen liggen met € 7,9 miljoen in lijn met vorig jaar, waar een bedrag stond van € 8 miljoen. In de jaarrekening maakt u onderscheid in voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's en voorziening voor egalisatie van kosten.

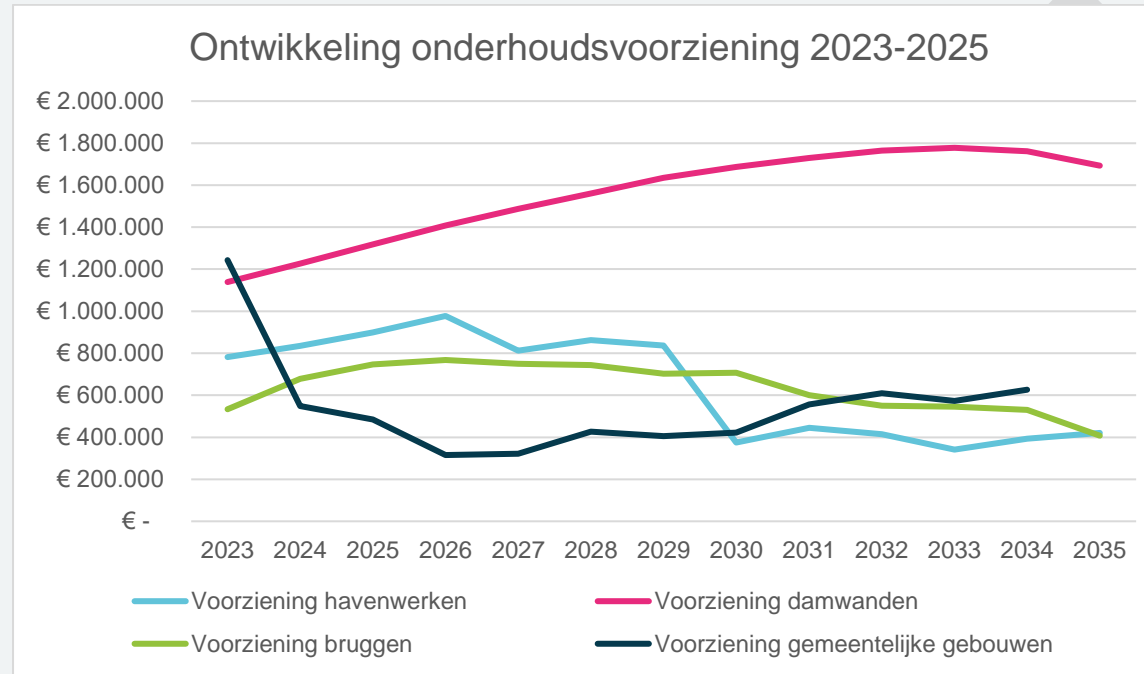
De grootste voorziening in omvang bij de voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's betreft de pensioenvoorziening. Hier zijn geen bijzondere ontwikkelingen te vermelden. De voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's daalt van 4 miljoen ultimo 2022 naar 3,5 miljoen ultimo 2023.

De voorziening voor egalisatie van kosten is met € 0,4 miljoen gestegen, van € 3,9 miljoen ultimo 2022 naar € 4,3 miljoen ultimo 2023. Dit betreft met name onderhoudsvoorzieningen. Ten aanzien van de onderhoudsvoorzieningen is het belangrijk dat de dotatie van de voorziening te herleiden is uit een actueel beheerplan en de werkelijke kosten van het betreffende boekjaar onttrokken worden uit de voorziening. De grondslag voor het verantwoorden van een voorziening betreft een recent beheerplan. De notitie materiële vaste activa van de commissie BBV geeft aan dat met een recent beheerplan, een plan niet ouder dan vijf jaar wordt bedoeld. De gemeente Harlingen heeft geen recent beheerplan voor de havenwerken. Dit beheerplan dateert uit 2018. Het beheerplan is daarmee ouder dan vijf jaar. Er mag gemotiveerd van worden afgeweken, mits de raad dit autoriseert en het transparant wordt toegelicht in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Wij hebben met u afgesproken dat de raad het beheerplan voor boekjaar 2023 alsnog goedkeurt middels een apart agendapunt bij het vaststellen van de jaarstukken. Voor boekjaar 2024 verwachten wij dat u het beheerplan heeft geactualiseerd en op basis hiervan de voorziening waar nodig heeft bijgesteld.

De gemeente Harlingen heeft een deugdelijk proces voor het bepalen van de onderhoudsvoorziening. Hieronder is schematisch weergegeven wat op basis van uw financiële doorkijk, gebaseerd op uw onderhoudsplannen, de ontwikkeling van de onderhoudsvoorziening is voor de vier grootste onderhoudsvoorzieningen. In dit overzicht is duidelijk te zien dat er geen sprake is dat de voorziening benut wordt over de periode en derhalve ontstaat de vraag of de jaarlijkse dotatie niet te hoog is. U heeft

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

aangegeven dat als gevolg van de geplande nieuwe beheerplannen vanaf 2025 de verwachting is dat de kosten hoger uitvallen. Wij zien de tendentie dat u voorzichtig bent wat betreft het treffen van de voorziening. Wij zullen daarom de hoogte van de voorziening meenemen als "PM" in onze foutenevaluatie in het hoofdstuk "Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen".

4.8 Subsidieverantwoording, achterstanden afrekening en prestatielevering

De gemeente verstrekt tal van subsidies aan instellingen in de gemeente om maatschappelijke activiteiten en andere initiatieven te ondersteunen die u belangrijk vindt. De doelstellingen in verordeningen, beleidsstukken en beschikkingen zijn meestal zodanig ruim geformuleerd dat de subsidieontvanger een zekere mate van ruimte heeft in de besteding. Tegelijkertijd betekent dat ook dat er meestal geen eenduidige en harde norm is waartegen de prestaties van de subsidieontvanger (moeten) worden afgezet. Veelal is de verantwoording financieel ingestoken en wordt voor het inzicht in activiteiten en prestaties naast het jaarverslag ook gebruik gemaakt van ambtelijk en bestuurlijk overleg. Wij hebben geen onregelmatigheden geconstateerd ten aanzien van de verantwoorde subsidies in boekjaar 2023. Wel verwijzen wij graag nog expliciet naar onze aanbevelingen in de management letter 2023, waarin is opgenomen om de subsidieverordening en andere wetgeving te actualiseren, de checklist voor subsidieverstrekkings uit te breiden

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

en om voorwaarden in de overeenkomst met bepaalde subsidieontvangers op te nemen. U heeft aangegeven het subsidiebeleid in 2024 te herzien en onze aanbevelingen hierin mee te nemen.

4.9 Parkeeropbrengsten

De parkeeropbrengsten bij de gemeente Harlingen betreft een materiële opbrengstenstroom. Bij de interim-controle hebben wij de parkeeropbrengsten en daarbij behorende controle aanpak uitvoerig besproken. U maakt onderscheid tussen langparkeren (€ 4,2 miljoen) en straat parkeren (€ 0,7 miljoen), waarbij het langparkeren een materiele opbrengstenstroom is. Derhalve zullen wij hier verder op ingaan.

Daar waar er tot aan 2021 geen controle informatie was met betrekking tot de volledigheid van de parkeeropbrengsten, heeft u voor boekjaar 2022 hier opvolging aan gegeven door uw contractpartner te vragen om door een onafhankelijke externe partij overeengekomen specifieke werkzaamheden uit te laten voeren ten aanzien van de opbrengsten langparkeren. Dit was een eerste stap, maar zoals ook in de management letter 2023 is aangegeven, geeft dit rapport geen zekerheid omtrent de juistheid en volledigheid van de parkeeropbrengsten. Voor boekjaar 2023 heeft u naast de primaire aansluiting tussen de financiële administratie en de opgave van de externe deskundige van de contractpartner, ook een trendanalyse uitgevoerd van de opbrengsten per maand over de afgelopen drie jaar, waarbij rekening is gehouden met de ontwikkeling van de tarieven over de jaren. De betreffende 'uitschieters' zijn geanalyseerd en verklaard. Middels deze werkzaamheden is er voldoende zekerheid omtrent de juistheid en volledigheid van de opbrengsten. Gegeven de omvang van de opbrengst uit het langparkeren, blijven wij u wijzen naar de mogelijkheid voor het vragen van een controleverklaring bij de opgave van de opbrengsten, in plaats van een rapportage over overeengekomen specifieke werkzaamheden. Mocht dit op korte termijn niet lukken, dan vragen wij u kritisch te kijken naar de definiëring van de overeengekomen specificatie werkzaamheden. In de gesprekken die wij met u hebben gevoerd, is aangegeven dat de uitgevoerde overeengekomen werkzaamheden niet volledig aansluiten op uw informatiebehoefte.

4.10 Overige onderwerpen

De voorziening pensioenen wethouders laat u jaarlijks door een externe partij berekenen op basis van de pensioenaanspraken ultimo boekjaar. Bij uw berekening was bij één deelnemer niet het juist bedrag overgenomen, hierdoor is de voorziening € 40.000 te laag verantwoord. Deze ongecorrigeerde bevinding nemen wij mee in de foutenevaluatie.

Bij de kortlopende vorderingen heeft u een vordering van € 45.000 opgenomen op een vennootschap waarvan de gemeente 100% aandeelhouder is. Op basis van de onderliggende correspondentie is niet duidelijk wat deze vordering betreft en de vordering staat al zes jaar open. U heeft aangegeven hier actie op te zetten om deze vordering alsnog te innen, op basis van de actueel beschikbare controleinformatie kunnen wij niet vaststellen dat deze post terecht als kortlopende vordering is opgenomen. Omdat dit bedrag uitgaat boven onze rapporteringsgrens nemen wij deze post op in onze foutenevaluatie.

Bij de controle op de specifieke uitkeringen waren er een aantal bevindingen die u toereikend heeft aangepast in de SiSa-bijlage. U heeft niet alle daaraan gerelateerde balansposities aangepast. Dit heeft geresulteerd in een aantal onjuiste balansposities die wij

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

hebben opgenomen in de foutenevaluatie in hoofdstuk 'Overzicht van niet- gecorrigeerde verschillen'. Enkel de verschillen groter dan onze rapportingstolerantie nemen wij op in de foutenevaluatie. De balanspositie nog te vorderen bedragen van SiSa bijlage A16 is onjuist verantwoord. De te vorderen positie moet € 133.000 hoger zijn ultimo 2023. Wij nemen het bedrag van € 133.000 mee in de foutenevaluatie. Daarnaast heeft u ten aanzien van SiSa bijlage D14 € 88.000 niet verantwoord als vooruit ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel. De schuldbestand is hiermee € 88.000 te laag verantwoord en daarom zullen wij ook dit bedrag meenemen in de foutenevaluatie.

Bij de kortlopende schulden heeft u een verplichting over 2023 niet opgenomen omdat de factuur van de tegenpartij nog niet is ontvangen. De verplichting voor de boekjaren 2021 en 2022 is wel opgenomen en dient nog te worden afgerekend in 2024. U heeft aangegeven dat de tegenpartij ook diensten heeft geleverd voor het jaar 2023 en daarom had ook voor dit boekjaar een schuldbestand opgenomen moeten worden. De jaarlijkse last voor de betreffende dienst ligt naar verwachting in lijn met voorgaande jaren en derhalve zullen wij de gemiddelde last van 2021 en 2022 van € 98.000 meewegen in de foutenevaluatie, als ten onrechte niet opgenomen verplichting voor 2023.

4.11 Prestatielevering

Op basis van een beleidskader prestatielevering 2021 accepteert u dat voor kleine bedragen de prestatielevering niet wordt gedocumenteerd. Voor facturen groter dan € 5.000 geldt dat de prestatielevering middels onderliggende documentatie moet worden vastgelegd in de financiële applicatie. Wij hebben begrepen, en dit is bevestigd middels detailwerkzaamheden op de inkoopfacturen, dat niet voor alle inkopen groter dan € 5.000 de toets op de prestatielevering zichtbaar is vastgelegd in de financiële administratie. Wij herhalen ons adviespunt uit de managementletter om prestatielevering beter te documenteren, dan wel systeemtechnisch af te laten dwingen.

CONFERENTIE

5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- **Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen**
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve" materialiteit. Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.

Het BADO stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 753.000 op basis van het totaal aan lasten van afgerond € 75,4 miljoen

Mochten we niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 2.259.000.

Dit laatste bedrag is ook uw eigen, door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 37.000.

Zoals bekend geven wij met ingang van 2023 alleen een getrouwheidsoordeel af, u vindt daarom in de tabel hierna geen weergave meer van bevindingen ten aanzien van rechtmatigheid.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- **Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen**
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Hoogte onderhoudsvoorzieningen zijn op basis van de doorkijk naar 2035 zoals uiteengezet in de beheerplannen in de toekomst structureel hoog. Voorziening lijkt voorzichtig ingeschat (zie 4.7).	P.M.	P.M.	P.M.
Voorziening pensioenwethouders te laag verantwoord (zie hoofdstuk 4.11).	€ 40.000 (N)	€ 40.000 (N)	€ 40.000 (N)
Ontbrekende onderbouwing van een kortlopende vordering (zie hoofdstuk 4.11).	€ 45.000 (N)	€ 45.000 (N)	€ 45.000 (N)
De nog te vorderen bedragen ten aanzien van SiSa bijlage A16 is onterecht niet verantwoord op de balans (zie hoofdstuk 4.10).	€ 133.000 (V)	€ 133.000 (V)	€ 133.000 (V)
Onvolledig verantwoord van de vooruit ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van Sisa bijlage D14 (zie hoofdstuk 4.10).	€ 88.000 (N)	€ 88.000 (N)	€ 88.000 (N)
Onvolledig verantwoord van de kortlopende schulden (zie hoofdstuk 4.10).	€ 98.000 (N)	€ 98.000 (N)	€ 98.000 (N)
Totaal verschillen getrouwheid	€ 138.000 (N)	€ 138.000 (N)	€ 138.000 (N)
Totaal onzekerheden getrouwheid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Verplichte rapportageonderdelen**
- Afsluiting

6. Verplichte rapportageonderdelen

6.1 Inleiding

Op grond van de verslaggevingsregels, de voorschriften die het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uitvaardigt en ook de beroepsregels van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn een aantal rapportage onderdelen verplicht. In dit deel van het accountantsverslag hebben we deze opgenomen.

6.2 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.

De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit ziet niet alleen toe op gedragingen op de werkvloer, maar ook op bestuur en toezicht.

Op grond van de verslaggevingsregels geldt voor veel organisaties de verplichting om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. U bent alert op fraude en u beschikt over een frauderisicoanalyse. Uw interne controles kunt u ook hier beter op inrichten, hetgeen wij ook hebben toegelicht in hoofdstuk 4.3.4.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van regelgeving.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, (langdurige) samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels. Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- [Verplichte rapportageonderdelen](#)
- Afsluiting

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit met de directie. In sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, melden wij dit aan de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

6.3 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Net als ten aanzien van het onderwerp fraude is ook rapportering in de controleverklaring over continuïteit met ingang van 2022 verplicht. Hoewel vanwege de wettelijke waarborgen feitelijke discontinuïteit van uw gemeente als geheel niet aan de orde is, kan onder omstandigheden de financiële positie wel aanleiding zijn tot het schrappen van taken of het afstoten van activa. Ook externe ontwikkelingen zoals de energieprijzontwikkeling zijn van invloed op de manier waarop naar uw financiële positie gekeken wordt. In onze controleverklaring is meer informatie dan voorheen opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst. U hebt in de paragraaf bedrijfsvoering aangegeven dat er geen voornemens bestaan om op korte termijn taken of activiteiten te beëindigen en u bent van mening dat de continuïteit gezekerd is. Dat zijn wij met u eens.

6.4 Verantwoording Specifieke uitkeringen

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingsdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord.

De verantwoordingsgegevens voor deze regeling worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. In tegenstelling tot de andere onderdelen van de jaarrekening is de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 niet alleen van toepassing op de getrouwheid, maar ook op de rechtmatigheid van de in deze bijlage opgenomen bestedingen. In de SiSa-bijlage zijn vrijwel alleen financiële gegevens opgenomen.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staat onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Verplichte rapportageonderdelen**
- Afsluiting

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2023 van de gemeente Harlingen die deze grenzen overschrijden. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bevindingen, ook als er geen fouten en onzekerheden zijn aangetroffen. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

6.5 Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van de gemeente Harlingen en de accountant in het controleproces.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met inachtneming van Nederlands recht waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de vorige paragraaf een onderdeel van is, hoort daarbij.

Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiële onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het college om, onder toezicht van de raad, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn.

Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het college aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het college aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in hoofdstuk 5 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Wel hebben wij in de bevestiging bij de jaarrekening de aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Hoewel de continuïteit bij decentrale overheden door het Rijk gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes in de activiteiten van de gemeente. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u geen sprake van is.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Verplichte rapportageonderdelen**
- Afsluiting

6.6 Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

6.7 Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeente Harlingen voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

7. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van de gemeente Harlingen voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Hoogachtend,
Eshuis Registeraccountants B.V.

Bijlagen:

1. Tabel met bevindingen inzake de specifieke uitkeringen
2. Getekende controleverklaring
3. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
4. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2023 GEMEENTE HARLINGEN

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel inzake SiSa.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2023	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	NVT	NVT	NVT
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	NVT	NVT	NVT
BZK C41B	Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	NVT	NVT	NVT
BZK C55	Aanpak energiearmoede	NVT	NVT	NVT
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	NVT	NVT	NVT
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	NVT	NVT	NVT
BZK C94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	NVT	NVT	NVT
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	NVT	NVT	NVT
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	NVT	NVT	NVT
IenW E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	NVT	NVT	NVT
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	NVT	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

lenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	NVT	NVT	NVT
lenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	NVT	NVT	NVT
EZK F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	NVT	NVT	NVT
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2022	NVT	NVT	NVT
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2022	NVT	NVT	NVT
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2022	NVT	NVT	NVT
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2022	NVT	NVT	NVT
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2022	NVT	NVT	NVT
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G13A	Onderwijsroute_ totalen 2022	NVT	NVT	NVT
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	NVT	NVT	NVT
WS H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	NVT	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	NVT	NVT	NVT
VWS H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	NVT	NVT	NVT
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	NVT	NVT	NVT
VWS H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	NVT	NVT	NVT
VWS H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	NVT	NVT	NVT

Aspect controleverklaring	Oordeel
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend

CONCERN